

THE INTERNATIONAL CENTRE
RESEARCHING CHILD SEXUAL EXPLOITATION,
VIOLENCE AND TRAFFICKING

Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship (REC)
Programme of the European Union

Можем ли да говорим на един и същи език за сексуалното насилие над деца?

Д-р Яна Кацарова, Екатерина Велева
Фондация „П.У.Л.С.“

Умения за живот, лидерство, неограничен потенциал (LEAP):
Подкрепяне на деца и млади хора, засегнати от сексуално насилие в
Европа чрез засилване и подпомагане на участието практика

Сексуалното малтретиране

Представете си една детска болест, която засяга един от всеко пет момичета и едно от всяко седем момчета, преди те да достигнат 18 години ;

- ▶ Заболяване, което може да доведе до драматични промени в настроението, хаотично поведение и дори тежки поведенчески разстройства сред пострадалите;
- ▶ Заболяване, което поражда недоверие към възрастните и подкопава възможността за бъдещи нормални сексуални отношения;
- ▶ Заболяване, което може да има сериозни последици за бъдещото физическо здраве на децата чрез увеличаване на риска от проблеми като злоупотреба с вещество, полово предавани болести и суицидно поведение;
- ▶ Заболяване, при което някои от неговите жертви сега могат да възпроизведат и да изложат на опасност от инвалидизиране и бъдещите поколения.

Представете си какво ще правим като общество, ако съществува такава болест.

НЕ БИХМЕ ПЕСТИЛИ РАЗХОДИ!

Ние ще инвестираме сериозно в фундаментални и приложни изследвания. Ние ще разработим системи за идентифициране на засегнатите лица и предоставяне на услуги, за да го лекуват. Ние ще развиваме и широко прилагаме превантивни кампании за защита на нашите деца.

БИХМЕ ЛИ ГО НАПРАВИЛИ?

Такова заболяване съществува. *То се нарича СЕКСУАЛНА ЗЛОУПОТРЕБА С ДЕЦА.*

Джеймс Мерси, Център за контрол на заболяванията, Атланта

Какво е сексуално насилие?

Сексуално насилие е:

- ▶ всяка нежелана сексуална интимност, извършена от страна на един човек над друг. То може да включва всякаква интимност, която се преживява като неприятна или нежелана

и

- ▶ включва широк репертоар от поведения, принуждаващи „жертвата“ да прави секс по време, място или по начин, който тя не харесва и не желае.

АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

- ▶ Европейски проучвания от 2014 година сочат, че приблизително всяко пето дете е жертва на сексуално насилие в семейството;
- ▶ Децата, жертви на изнасилване, са в по-голям риск между 8-17 години. Към 2014 година, в страната ни те са приблизително 20%;
- ▶ През ноември 2015 г. Комисията за детски политики в Англия публикува важен доклад за сексуално насилие в семейството.

Този доклад потвърждава, че повече от (66%) от сексуално насилие над деца е извършено в семейната среда или в семейното обкръжение и оценява, че се идентифицира само една на всеки осем жертви на сексуално насилие деца.

РЕЗУЛТАТИ

До този момент се е смятало, че 1 от всеки 20 деца са жертва на блудство.

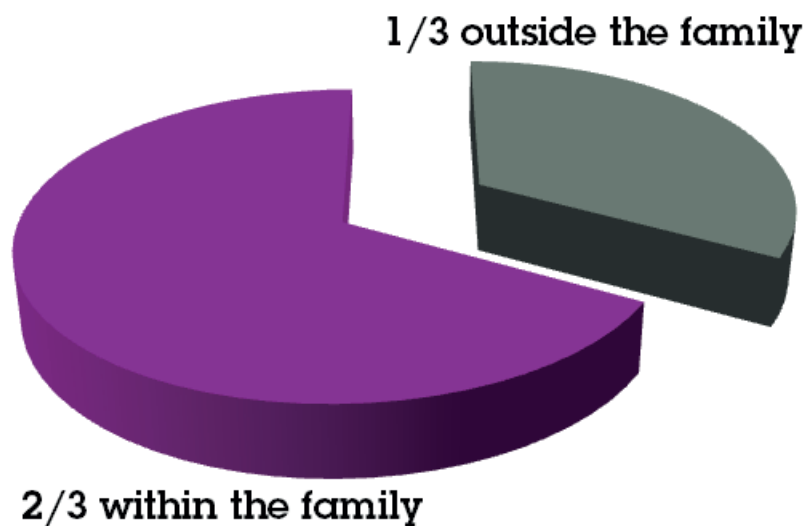
Какво е било открито от изследователския екип?

Само 1 на 8 деца, които са жертви на сексуално насилие са известни на полицията и услугите за деца.

РЕЗУЛТАТИ

*Проучване за сексуално малтретиране на деца
в семейната среда*

Каква е сексуална злоупотреба с деца?

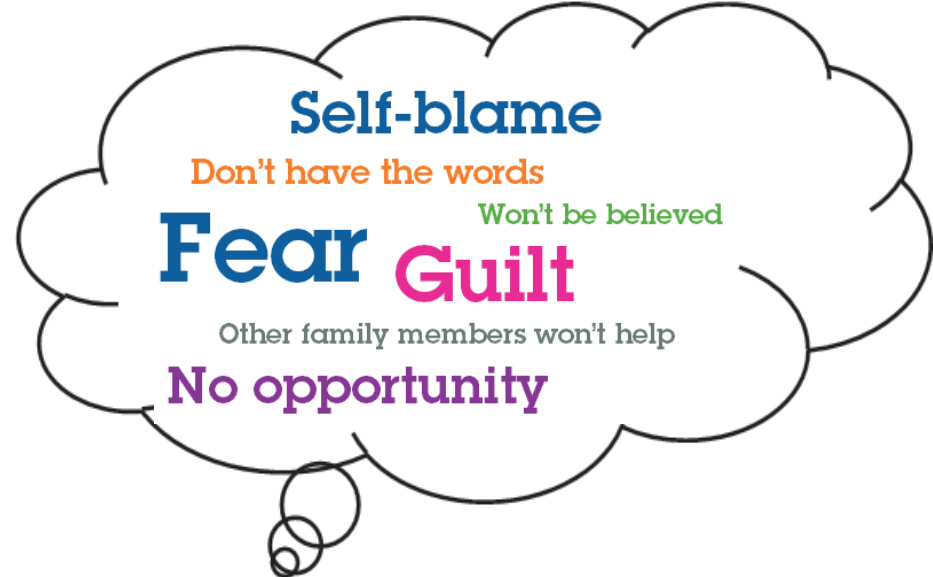
- ▶ Едно дете е жертва на сексуално насилие /блудство/, когато то е принудено или убедено да участва в сексуални дейности.
- ▶ Това не е задължително да бъде физически контакт, **може да се случи онлайн.**
- ▶ Понякога детето няма да разбере, че това, което се случва с него е злоупотреба.
- ▶ То не може дори да разбере, че това е погрешно.

Каква е сексуална злоупотреба с деца?

- ▶ Човекът, който е в позицията на по-силен (възрастен или младеж) налага своята власт, физическо надмощие или психологическата зависимост над тийнейджъра, като се възползва от неговото доверие, любов и любопитство, с цел да наложи своите собствени желания.
- ▶ Поради неравнопоставеността между насилник -жертва, не съществува възможност жертвата да изрази свободната си воля или да не се съгласи с актовете на насилие.
- ▶ По-силният задава и категоричното правило случващото се да се пази тайна.

Да защитим децата от нараняване!

- ▶ Сексуалното насилие се случва с момчетата и момичетата- деца от всички възрасти от всички общности.
- ▶ Много е трудно за едно дете да каже на някого, особено когато е сексуално малтретирано от член на семейството.
- ▶ Когато децата са по-малки, те не биха могли да знаят, че с тях са злоупотребили, или те може да не са в състояние да обяснят какво се случва.
- ▶ Деца, които са жертви на сексуално насилие от член на семейството са уплашени да кажат на някой.
- ▶ Те биха могли да се притесняват, че няма да им повярват или ги е страх за това, което ще се случи, ако те кажи.

Как се разпознава сексуално насилие

Признаци

Децата, жертви на сексуално насилие биха могли да изглеждат:

- ▶ Затворени;
- ▶ Свити;
- ▶ Агресивни;
- ▶ Съблазнителни.
- ▶ Зависими от близост с човек, когото харесат;
- ▶ С нарушен усет за граници между хората - емоционални и физически.

Как се разпознава сексуално насилие

Признаци

Възможно е децата да:

- ▶ Стимулират гениталните си зони;
- ▶ Изразяват сексуални жестове към други деца;
- ▶ Правят рисунки със символични репрезентации на сексуални сцени и/или гениталии;

Последици от сексуално насилие над деца

- ▶ Неспокоен сън. Нощни кошмари;
- ▶ Загуба на събитийна памет;
- ▶ Смущения в храненето;
- ▶ Недоверие към хората от близкото обкръжение;
- ▶ Намалена концентрация на вниманието.
- ▶ Злоупотреба с други деца като се използва принуда, заплахи, подкуп или манипулации.

Последици от сексуално насилие над тийнейджъри

- ▶ Заспиване в клас;
- ▶ Девиантно поведение;
- ▶ Нестабилен училищен успех
- ▶ Оправдания на насилието
- ▶ Промискуитетно поведение, вкарващо детето в риск да бъде повторно изнасилвано.
- ▶ Натрапливости за замърсеност - свръх-често миене;

Откриване на признаците на сексуално насилие, не е лесно!

Какви са препоръките

Всеки, който работи с и подкрепя деца (включително учители и полиция) трябва:

- ▶ Да се увери, че децата се чувстват защитени и сигурни, да им помогне да се разбере, че има хора, с които може да се говори.
- ▶ Да работи заедно със други професионалисти, така , че детето да разбере, че повече хора се грижат за него.
- ▶ Да спре злоупотребата и да се погрижи за наранените деца и подкрепи техните семейства.
- ▶ Те трябва да направят това по един внимателен начин, така че да не направят нещата по-зле.

Децата се нуждаят от помощ и подкрепа, за да:

- ▶ Да знаят как да се разпознават насилието
- ▶ Да разпознават чувствата си, когато над тях се извършва нещо, което ги кара да се чувстват неудобно
- ▶ Къде те могат да отидат за помощ и подкрепа
- ▶ Разберете, кои възрастните , на които децата могат да се доверят, когато са разстроени и притеснени, така че те да са в състояние да говоря с тях.

Какви професионалисти са включени в подкрепа на юноша, жертва на сексуално насилие

- ▶ В България има Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие;
- ▶ Координационния механизъм има за цел обединяване на ресурсите и усилията на организации в помощ и подкрепа на дете и или юноша в риск. Той е разписан в Министерски съвет и е публикуван в сайта на ДАЗД;

Какви професионалисти са включени в подкрепа на юноша, жертва на сексуално насилие

- ▶ Създават се мултидисциплинарни екипи на местно ниво с водещо звено Д”СП” и О “ЗД” . При висок риск за живота на детето, професионалисти от мултидисциплинарния екип се събира в рамките на 24 часа;

Какви професионалисти са включени в подкрепа на юноша, жертва на сексуално насилие

- ▶ При необходимост се канят представители на полиция, съд, прокуратура, училище, семеен лекар и на доставчик на социални услуги.
- ▶ Всички професионалисти се обединяват в помощта около работата по случая, като координатор на водещ на случая е О “ЗД”

Участие на младежи, помагащи на тийнейджъри, жертви на сексуално насилие

Младежи, обучени в разпознаване на сексуално насилие, предразполагат към споделяне на деца и тийнейджъри, жертви на насилие.

По този начин те правят превенция на бъдеща злоупотреба с тях;

Участие на младежи, помагащи на тийнейджъри, жертви на сексуално насилие

Чрез обучените младежи, тийнейджърите могат да научат за:

- ▶ сексуалност;
- ▶ емоции;
- ▶ представа за тялото;
- ▶ представа за себе си;
- ▶ взаимоотношения, любов, секс.

Участие на младежи, помагащи на тийнейджъри, жертви на сексуално насилие

Обучените младежи, създавайки защитено пространство на споделяне, овластяват децата жертви на насилие да говорят свободно за преживяванията си.

Участие на младежи, помагащи на тийнейджъри, жертви на сексуално насилие

Обучените младежи могат да бъдат полезни на всеки тийнейджър, който се интересува от сексуално образование.

Участие на младежи, помагачи на тийнейджъри, жертви на сексуално насилие

Тийнейджърите се опитват да намерят отговори за сексуалното развитие в интернет, но обикновено намират порно;

Участие на младежи, помагащи на тийнейджъри, жертви на сексуално насилие

- ▶ Порното може да обърка представата на тийнейджърите за тялото и личността им, и да ги направи уязвими към злоупотреба.
- ▶ Обучените младежи могат да фасилитират този процес.

Участие на младежи, помагащи на тийнейджъри, жертви на сексуално насилие

- ▶ Младежите фасилитатори, могат да разпознаят тийнейджърите, жертви на насилие, да подадат сигнал за младеж в риск, в О”ЗД” и да придружат младежа до доставчик на социална услуга. По този начин, те овластяват жертвите, давайки категорични послания за тяхната невинност, и назовават ясно, че отговорността за деянието е на насилника.

Какви професионалисти са включени в подкрепа на юноша, жертва на сексуално насилие

- ▶ При необходимост се канят представители на полиция, съд, прокуратура, училище, семеен лекар и на доставчик на социални услуги.
- ▶ Всички професионалисти се обединяват в помощта около работата по случая, като координатор на водещ на случая е О “ЗД”

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО

www.pulsfoundation.org

pulse.women@gmail.com